

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра української літератури**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
XIX СТОЛІТТЯ : 40-60-ТІ РОКИ»**

підготовки бакалавра
освітньої програми середня освіта (українська мова та література)
спеціальності 014 середня освіта
спеціалізації 014.01 середня освіта (українська мова та література)
та освітньої програми українська мова і література
спеціальності 035 філологія
спеціалізації 035.01 українська мова і література

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «Історія української літератури ХІХ ст. : 40-60-ті рр.» передбачає:

1. Опрацювання навчальної літератури до кожного практичного заняття.
2. Опрацювання теоретичних питань.
3. Виконання завдань різного типу.
4. Конспектування рекомендованої для самостійного опрацювання літератури.
5. Вивчення поезій напам'ять.

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДО ПОТОЧНОЇ АТЕСТАЦІЇ № 1

№ теми	Завдання	Література	Форма контролю
	ПОТОЧНА АТЕСТАЦІЯ № 1		
	<p>Вивчити напам'ять твори:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Л. Глібов: «Журба». 2. Т. Шевченко: <ul style="list-style-type: none"> «Мені тринадцятий минало...»; «Сон» («На панщині пшеницю жала...»); «Гайдамаки» (уривок); «Садок вишневий коло хати»; «Заповіт»; «Давидові псалми» (один псалом); «Кавказ» «Не женися на багатій»; <p>Одна поезія на вибір.</p>	Тексти художніх творів	Декламування поезій напам'ять
Тема 1.	<p>Що таке конфлікт? Які є типи конфліктів? Яке бачення особистості подає українська поезія І пол. ХІХ ст.? Які мотиви ця концепція об'єднує? Творчість якого поета знаменує її вершину?</p>	<p>Нудьга Г. На шляхах до реалізму. <i>Бурлеск і трагедія в українській поезії першої половини ХІХ ст.</i> Київ, 1959.</p> <p>Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ початку ХХ століття. Київ : Наукова думка, 1986. 296 с.</p> <p>Українські альманахи і збірники ХІХ – поч. ХХ ст. Київ, 1967.</p> <p>Хропко П. Біля джерел української реалістичної поезії (10-ті-40-ві роки ХІХ ст.). Київ, 1972.</p>	Письмова доповідь

		<p>Особливості українського літературного процесу 40-60-х рр. XIX ст. URL : http://studentam.net.ua/content/view/5859/116/.</p> <p>Культурне життя України у другій половині 40-х – на початку 50-х років. URL : http://ukrmap.su/uk-uh11/1077.html.</p>	
Тема 2.	<p>Підібрати літературу й підготувати доповідь на тему «Історико-біографічні твори про Т. Шевченка».</p> <p>Пояснити, чому «Гайдамаки» Т. Шевченка називають романом у віршах?</p>	<p>Смілянська В. Жанрові різновиди Шевченкової поеми. <i>XXXI наук. шевч. конф. : матеріали</i>. Луганськ : Світлиця, 1994. С. 64-66.</p> <p>Швидько Г. Гайдамаччина. <i>Українське козацтво : Мала енциклопедія</i>. Київ : Генеза. Запоріжжя : Прем'єр, 2002. С. 88-89.</p> <p>Шевченко В. Українська історична поема (перша половина XIX ст.). Запоріжжя : ЗДУ, 1995. 186 с.</p> <p>Наш Тарас. Маловідомі факти про Тараса Шевченка. URL : https://zaxid.net/nash_taras_malovidomi_fakti_pro_tarasa_shevchenka_n81629</p>	Письмова доповідь
Тема 3.	<p>Підібрати найновіші літературознавчі дослідження до тем і написати тези: «Етологічні поеми Т. Шевченка»; «Тема самовідданого служіння народу і морально-етичні проблеми у поемі «Москалева криниця».</p>	<p>Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці». Дванадцять статтів. Київ : Факт, 2001. 384 с.</p>	Письмово оформлені тези

Тема 4.	<p>Як Т. Шевченко ставився до Б. Хмельницького, чим це було зумовлено?</p> <p>Чому Т. Шевченко у своїх творах звернувся до форми сну? Охарактеризувати «Сни» Т. Шевченка.</p>	<p>Мойсеїв І. «Заповіт» як генератор національного буття. <i>Сучасність</i>. 1996. № 3-4. С. 95.</p> <p>Плющ Л. Християнська філософія Т. Шевченка. <i>Сучасність</i>. 1997. № 3. С. 96-101.</p> <p>Харчук Р. Метафора Шевченка. <i>Слово і час</i>. 2006. № 3. С. 21-37.</p> <p>Яременко В. «І слово правди і любові» (Шевченкова правда і її християнськість). <i>Слово і час</i>. 2019. № 3. С. 42-52.</p>	Виступ на конференції
Тема 5.	Підібрати літературу і підготувати виступ на одну із тем на наукову конференцію : «Т. Шевченко і Запоріжжя»; «Т. Шевченко і Біблія»; «Ставлення поета до релігії»		Письмова доповідь
Тема 6.	<p>Обґрунтувати, чому Т. Шевченко почав писати прозу?</p> <p>Пояснити, у чому суть конфлікту п'єси Т. Шевченка «Назар Стодоля»?</p> <p>Розкрити зміст слів Є. Сверстюка : «Водночас канва поетового життя напрошується до канонізації : неясна юність, пророча місія в 30 років, шлях на Голгофу в 33, триумфальне повернення після смерті зі словом новим, гнані й переслідувані учні»</p>	<p>Барабаш Ю. «Мой бедный PROTEGE» (Проза Шевченко : после Гоголя). <i>Вопросы литературы</i>. 2002. № 6. С. 127-155.</p> <p>Гром'як Р. Повість «Художник» як вияв естетичних поглядів Т. Шевченка. <i>Зб. пр. 19-ї наук. шевченківської конференції</i>. Київ : Наукова думка, 1972. С. 84-91.</p> <p>Лебідь-Гребенюк Є. Жанр щоденника у творчості П. Куліша і Т. Шевченка. <i>Слово і час</i>. 2017. № 3. С. 16-25.</p> <p>Майоров В. Тематика й образи повістей Т. Шевченка</p>	Письмова доповідь

		<p>російською мовою. <i>Українська мова і література в школі</i>. 1976. № 12. С. 39-51.</p> <p>Момот Н. Шевченків щоденник : жанрова гетерогенність як стратегія тексту. <i>Слово і час</i>. 2005. № 3. С. 20-28.</p> <p>Поліщук В. Рецепт російського (московського) у прозовій спадщині Тараса Шевченка (повісті, щоденник, листи). <i>Українська мова та література</i>. 1999. Ч. 46. (158). С. 1-2. Ч. 47. (159). С. 1-3.</p>	
<p>Тема 7.</p>	<p>Як ви розумієте вислів М. Рильського : «Нещасний в особистому житті, Т. Шевченко найвищу і найчистішу красу світу бачив у жінці, у матері»?</p> <p>Прокоментувати уривок із поезії Л. Костенко : «Той любить Фанні Брон, той любить Беатріче, / Лауру, Ганську, або Наталі. / Коштовні імена на бархаті сторіччя! / Немеркнучі зірки на обр'ях землі! / О, скільки взято нот і списано паперу! / Шкода, як ореол не держиться чола. / Коли безсмертя впало на Ликеру, / Вона якраз по бульки ішла».</p>	<p>Коцюбинська М. Шевченко – поет сучасний. <i>Київ</i>. 2003. № 4. С. 7-10.</p> <p>Кравченко В. «Забвение прошедшему. Мир и любовь настоящему» : про взаємини Т. Шевченка та Лукашевичів. <i>Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. пр. Філологічні науки</i>. Запоріжжя : Запорізький національний університет. 2012. № 3. С. 140-145.</p> <p>Новиченко Л. Лірика Тараса Шевченка. <i>Слово і час</i>. 2003. № 3. С. 3-17.</p> <p>Сверстюк Є. Шевченко і час. Київ : Воскресіння, 1996. 160 с.</p>	<p>Письмова доповідь</p>

		Скуратівський В. «Вічні образи» у Тараса Шевченка. <i>Сучасність</i> . 2000. С. 104-107.	
Тема 8.	Написати есе на одну з тем : «Балада в українській літературі ХІХ ст.»; «Жанрові різновиди Шевченкової лірики»; «Перебування Т. Шевченка на Запорозжжі»; «Т. Шевченко-поет-романтик»; «Жанр твору «Кавказ»; «Т. Шевченко-художник»; «Образи головних героїнь «Катерина», «Наймичка», «Неофіти»; «Балади поетів-романтиків і балади Т. Шевченка»; «Своєрідність романтичного світобачення Т. Шевченка»; «Проблема міфологізму і постать Т. Шевченка»; «Жанрові різновиди Шевченкових поем».		Есей
	ПОТОЧНА АТЕСТАЦІЯ № 2		
Тема 9.	Дібрати фактичний матеріал до теми : Літературно-науковий та громадський журнал «Основа» (1861-1862). Написати доповідь : «Творчість Л. Глібова в контексті української літератури ХІХ ст.»	Деркач Б. Творчість Глібова-байкаря у 90-х рр. (Ідеї, проблеми). <i>Радянське літературознавство</i> . 1976. № 9. С. 35-43. Марценюк С. Слово і час Л Глібова. <i>Дивослово</i> . 1996. № 9. С. 60-61. Сиваченко М., Деко О. Леонід Глібов. Дослідження і матеріали. Київ : Дніпро, 1969. 287 с.	Письмова доповідь
Тема 10.	Підібрати приклади для ілюстрації теоретичного положення : «Соціально-психологічний роман «Люборацькі» А. Свидницького. Актуальність змісту. Зв'язок висунутих проблем із питаннями сучасного виховання та освіти. Засудження зневаги до української культури	Назаренко С. Нариси А. Свидницького і російська белетристика 40-60-х рр. <i>Радянське літературознавство</i> . 1971. № 7. С. 53-59. Франко І. Анатоль Патрикійович Свидницький (Уваги до його «Люборацьких»). <i>Збір. тв. : у 50-ти т.</i>	Конспект

		<p>Т. 27 : Літературно-критичні праці (1886-1889). Київ : Наукова думка, 1980. С. 7-8.</p> <p>Хропко П. Нерозквітлий талант : До 150-річчя з дня народження А. Свидницького. <i>Дніпро</i>. 1984. № 8. С. 122-124.</p>	
Тема 11.	<p>Додати (підібрати) літературу і підготувати доповідь на такі теми : «Російськомовна проза Марка Вовчка»; «Історико-біографічні твори про Марка Вовчка».</p> <p>Чому Т. Шевченко називав Марка Вовчка «донею»?</p> <p>Додати (підібрати) літературу та опрацювати тему : «Особливості ранньої романтичної прози Марка Вовчка».</p>	<p>Братусь І. Роман «Марія» О. Іваненко в контексті творів про Марка Вовчка. <i>Слово і час</i>. 2000. № 4. С. 30-37.</p> <p>Тис Ю. Суддя доби (До 100-ліття від появи «Народніх оповідань» і 50-ліття від дня смерти Марка Вовчка). <i>Визвольний шлях</i>. 1957. № 6. С. 675-679.</p> <p>Яремкович М. Жанрова своєрідність малої прози Марка Вовчка. URL : https://www.google.com.ua/search?q=про+марка+вовчка+статті&rlz.</p> <p>Сохацька Є. Феномен Марка Вовчка. URL : https://dyvoslovo.com.ua/wp-content/uploads/2016/04/9_122013.pdf.</p>	Конспект
Тема 12.	<p>Написати виступи на теми : «Рух від просвітительського до критичного реалізму»; «Утвердження критичного реалізму як домінуючого методу літератури»; «Взаємопроникнення реалістичної та романтичної художніх систем у «Чорній раді» П. Куліша».</p>	<p>Вертій О. Пантелеймон Куліш і народна творчість. Тернопіль : підручники й посібники, 1998. 119 с.</p> <p>Владимирова В. Етнографічна та історична істина (Два типи дискурсу</p>	Конспект

	<p>Підібрати літературу й підготувати доповідь на тему «Історико-біографічні твори про П. Куліша».</p> <p>Що дало підстави І. Франку сказати : «...в історії української етнографії ім'я П. Куліша тривко записане його «Записками о Южной Руси»?</p> <p>Чим зумовлена українсько-російська літературна двомовність П. Куліша?</p> <p>Які пріоритети для подальшого поступу української нації виділяв П. Куліш?</p> <p>Прокоментуйте вислів С. Єфремова : «Куліш – це надзвичайно складна натура, палка у почуваннях ... і холодно-розсудлива в практичному житті, зіткана з суперечностей; людина велика в позитивній діяльності, велика і в помилках, хитаннях та і в самому занепаді. Трудно одним поглядом охопити його кипучу різноманітну працю, що поряд із надзвичайно коштовними здобутками для рідного краю дає й чимало такого, що варто було б забути, його заслуги шануючи. Та коли відкинути навіть особисту вдачу Куліша, треба буде все ж признати, що на нікому, може, не одбилось так наше національне лихоліття, як власне на цьому письменникові».</p>	<p>П. Куліша). <i>Слово і час</i>. 1998. № 11. С. 58-61.</p> <p>Пахолок З. Молодий Панько Куліш. <i>Українська мова та література</i>. Ч. 2. 2005. С. 29-30.</p> <p>Федорук О. Редакції роману П. Куліша «Чорна рада» : сцена в пекарні. <i>Слово і час</i>. 2017. № 1. С. 55-62.</p> <p>Івашків В. Фольклористичні мандрівки Пантелеймона Куліша 1840-х років. URL : http://nz.ethnology.lviv.ua/archiv/2011-2/4.pdf.</p>	
Тема 13.	Хто і чому назвав О. Стороженка «запізненим романтиком»?	<p>Балушок В. Архаїчні витоки образу Марка Проклятого. <i>Слово і час</i>. 1996. № 11-12. С. 73-76.</p> <p>Ганюкова К. Прокляття чи безсмертя? («Вічний» герой в інтерпретації О. Стороженка і П. Загребельного). <i>Вісник ЗДУ</i>, 2000. № 1. С. 39-44.</p> <p>Лімборський І. Преромантичний роман : рецепція в українській літературі. <i>Слово і час</i>. 2000. № 3.</p>	Конспект

		<p>С. 59-63.</p> <p>Нямцу А. «Марко Проклятий»</p> <p>О. Стороженко в контексте мировой литературной традиции. Традиционные сюжеты, образы, мотивы : статьи. Черновцы : Рута, 2001. С. 25-32.</p> <p>Центр ім. Д. Донцова. Тип запорожця у творах О. Стороженка. URL : http://dontsovnyc.com.ua/typ-zaporozhtsya-u-o-storozhenka/.</p>	
Тема 14.	<p>Написати доповідь на тему : «Драматургія Ю. Федьковича»</p> <p>Підготувати есе на одну з тем : «Л. Глібов та І. Крилов»; «Звичаї українських козаків» (за творами О. Стороженка); «Жанрові особливості україномовної прози Марка Вовчка»; «П. Куліш і Т. Шевченко»; «Чорна рада» – твір реалістично-романтичного спрямування»; «Мотиви поезії П. Куліша»; «Розмаїття поетичних жанрів Ю. Федьковича»; «Вплив Т. Шевченка на творчість Ю. Федьковича»; «Своєрідність «феномену С. Руданського»; «Місце літературного доробку О. Стороженка в українській літературі»; «Народні оповідання» А. Свидницького; «Місце і значення діяльності П. Куліша в історії української культури»; «Запорожжя і запорожці в романі «Чорна рада» П. Куліша»; «Взаємини П. Куліша і Т. Шевченка»; «Концепція хутора в системі національних поглядів П. Куліша».</p>	<p>Ковалень Л. Два щастя матері Федьковича. <i>Дзвін</i>. Ч. 2. 2004. С. 129-134.</p> <p>Мельничук Б. На вівтар України і людства. <i>Юрій Федькович. Твори</i>. Т. 1 : Поезія. Ч. 1 : Лірика. Чернівці : Буковина, 2004. С 5-19.</p> <p>Полек В. Джерело живої води. До 150-річчя з дня народження Ю. Федьковича. <i>Вітчизна</i>. 1984. № 8. С. 173-176.</p> <p>Ткачук М. Розгляд прозових творів Ю. Федьковича в ІХ класі. <i>Українська мова і література в школі</i>. 1979. № 9. С. 42-47.</p>	Письмова відповідь
Всього	<p>Спеціальність 014 «Середня освіта»:</p> <p>Спеціальність 035 «Філологія»:</p>		<p>34 години</p> <p>64 години</p>